

000610-2

Problém, jak „proniknout“ k smyslu nějakého textu (tak, aby se nejprve série znaků-písmen pro nás stala oním „textem“), není řešitelný bez nového chápání úlohy času a konkrétněji budoucnosti pro otázku smyslu. Pokud něco má smysl, znamená to, že se to pro nás stává výzvou k tomu, abychom se tento smysl pokusili pochopit a abychom jej tím takto spoluuskutečňovali. Tato výzva má však nepředmětný charakter, nemůže být konstatována jako něco daného, faktického, popsatelného nebo dokonce nějakým neosobním způsobem zachytitelného (např. vyfotografovatelného, zaznamenanatelného na nějakém nosiči apod.). Nechceme-li připustit „skutečnost“ takové výzvy, musíme se spokojit s tím, že každé pochopení smyslu naprosto zesubjektivizujeme, tj. že je redukuje na psychickou aktivitu a zároveň zbavíme všeho, k čemu by se jako ke smyslu tato aktivita mohla vztahovat. Smysl by tak nemohl být poznáván, nýbrž byl by k něčemu, co samo smysl nemá, přidáván, tedy byl by jen subjektivně (a subjektivně) ustavován.

(Praha, 000610-2.)